

Припрема и одбрана Плана докторске дисертације

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 20

Услов: Нема посебних услова

Циљ предмета

Циљ овог предмета је да студент припреми и потом одбрани План докторске дисертације, а у договору и сарадњи са ментором докторске дисертације. Припремом и одбраном Плана докторске дисертације студент доказује да је спреман и квалификован да приступи изради докторске дисертације.

Исход предмета

Очекивани исход је одбрањен План докторске дисертације, на основу којег кандидат доказује да у потпуности влада теоријском проблематиком, методама и техникама истраживања, односно да је успешно показао научни и друштвени значај проблема који је одабрао.

Садржај предмета

План докторске дисертације јесте целина (систем) теоријских и методолошких ставова о појави, проблему и предмету истраживања. У Плану је неопходно формулисати проблем, чиме се успоставља однос између реалне друштвене појаве, проблема који се јављају у вези са том појавом и научног сазнања о тој појави. План садржи хипотетичке ставове о проблему, значај истраживања, као и основне резултате досадашњих истраживања. Планом докторске дисертације предлаже се структура дисертације, прелиминарни списак литературе, методе и технике истраживања, степен очекиваног научног сазнања, као и претпостављени научни допринос.

У зависности од предмета и предвиђене методологије истраживања, кандидат-киња од ове фазе користи апликативне софтвере за друштвене науке (SPSS, Statistika), што и наводи у Плану.

Литература

Литература потребна за израду докторске дисертације.

Израда докторске дисертације

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 30

Услов: Одбрањен План докторске дисертације

Циљ предмета

Написана и одбрањена докторска дисертација

Исход предмета

Одбрањеном докторском дисертацијом стичу се компетенције за самостално бављење научним радом, руковођење истраживањима из области друштвених наука, као и за теоријска уопштавања, научна објашњења и предвиђања.

Садржај предмета

У складу са претходно одбрањеним Планом докторске дисертације, а у консултацији са ментором, студент израђује докторску дисертацију.

Литература

Литература потребна за израду докторске дисертације

Докторска дисертација - избор теме и преглед литературе

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 20

Услов: Одбрањен План докторске дисертације

Циљ предмета

Написана и одбрањена докторска дисертација

Исход предмета

Одбрањеном докторском дисертацијом стичу се компетенције за самостално бављење научним радом, руковођење истраживањима из области друштвених наука, као и за теоријска уопштавања, научна објашњења и предвиђања.

Садржај предмета

У складу са претходно одбрањеним Планом докторске дисертације, а у консултацији са ментором, студент израђује докторску дисертацију.

Литература

Литература потребна за израду докторске дисертације

Израда и одбрана докторске дисертације

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 30

Услов: Одбрањен План докторске дисертације

Циљ предмета

Написана и одбрањена докторска дисертација

Исход предмета

Одбрањеном докторском дисертацијом стичу се компетенције за самостално бављење научним радом, руковођење истраживањима из области друштвених наука, као и за теоријска уопштавања, научна објашњења и предвиђања.

Садржај предмета

У складу са претходно одбрањеним Планом докторске дисертације, а у консултацији са ментором, студент израђује докторску дисертацију.

Литература

Литература потребна за израду докторске дисертације

Израда и објављивање првог научног рада

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов: Нема

Циљ предмета

Испуњавање законске обавезе која је предвиђена Законом о високом образовању. Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад.

Исход предмета

Публиковање израђеног научног рада у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга.

Садржај предмета

Студијски истраживачки рад

Избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда самога научног рада.

Препоручена литература

Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Израда и објављивање другог научног рада

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 10

Услов: Нема

Циљ предмета

Испуњавање законске обавезе која је предиђена Законом о високом образовању. Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад.

Исход предмета

Публиковање израђеног научног рада у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга.

Садржај предмета

Студијски истраживачки рад

Избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда самога научног рада.

Препоручена литература

Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Анализа друштвених мрежа

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: нема посебних услова

Циљ предмета

Циљ предмета је да упозна студенте са: историјским развојем анализе друштвених мрежа, њеним методама и могућностима примене.

Исход предмета

Студенти су оспособљени да самостално прикупљају податке и примењују методе анализе друштвених мрежа.

Садржај предмета

Кратка историја развоја анализе друштвених мрежа. Карактеристике мрежних података и врсте варијабли. Врсте узорка и његове границе. Типови мрежа. Мрежни подаци, сређивање и мерење. Математичко представљање података. Графови и матрице. Структурална и позициона својства. Кохезивне подгрупе. Улога и позиција. Блоковско моделовање и остали методи.

Препоручена литература

1. Dorein, P. Batagelj, V. and A. Ferligoj (2005). *Generalized Blockmodeling*. New York: Cambridge University Press.
2. Wasserman, S. and K. Faust (1994). *Social Network Analysis. Methods and Applications*. New York: Cambridge University Press.
3. Wouter de N. Mrvar, A. and V. Batagelj (2005). *Exploratory Social Network Analysis with Pajek*. New York: Cambridge University Press.

Социологија етницитета

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: нема претходних услова

Циљ предмета:

Упознавање са најзначајнијим социолошким теоријама о етницитету, разумевање етничких појава и интеретничких процеса.

Исход предмета:

Усвајање знања, овладавање научно-категоријалним апаратом за истраживање етницитета, развијање критичког мишљења, толеранције и осећаја за етничке различитости.

Садржај предмета:

Теоријска настава – Социолошко разумевање етницитета, етницитет и њему блиски појмови; класична социолошка теорија и етницитет; неомарксизам: капитализам, класа и култура; функционализам: етницитет, модернизација и друштвена интеграција; симболички интеракционизам: социјална конструкција стварности етничких група; еволуциони приступ изучавању етницитета; теорија рационалног избора: припадност етничкој групи као индивидуална добит; теорије елите: етницитет као политички ресурс; неовеберовска теорија: етницитет као статусна привилегија; антифундационалистички приступ: деконструкција етницитета.

Студијски истраживачки рад – Проучавање прегледне литературе и проблемских студија из социологије етницитета, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају, друштвеним и интеретничким последицама.

Литература

Bauböck, Rainer and Thomas Faist (2010). *Diaspora and Transnationalism: Concepts, Theories, Methods*. Amsterdam University Press.

Ериксен, Томас Хилен (2004). *Етницитет и национализам*. Београд: XX век.

Grillo, Ralph (ed.) (2008). *The Family in Question: Imigrant and Ethnic Minorities in Multicultural Europe*. Amsterdam University Press.

Малешевић, Сениша (2009). *Социологија етницитета*. Београд: Фабрика књига.

Путиња, Филип и Жослин Стреф-Фенар (1997). *Теорије о етницитету*. Београд: XX век.

Škorić, Marko; V. Sokolovska, Ž. Lazar (2008). *Tradicija – Jezik – Identitet*. Novi Sad: Mediterran Publishing.

Џенкинс, Ричард (2001). *Етницитет у новом кључу*. Београд: XX век.

Znaniecki, Florian (1952). *Modern Nationalities*. University of Illinois Press.

Теорије социокултурне еволуције

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: нема посебних услова за похађање курса

Циљ предмета

Циљ предмета је да се кроз анализу теорија социокултурне еволуције схвате начини на које су се током историје мењале културе и друштва. С обзиром на то да људи и њихова друштва постоје у комплексним окружењима и адаптирају се на њих, неизбежно долази до друштвених и културних промена на микро и макро нивоима друштвене стварности.

Исход предмета

Студенти ће боље разумети бројне друштвене процесе који су обликовали животе људи током историје, али и начине на које су људи стварали те исте процесе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Разматрају се разне теорије и проблеми који су (ин)директно повезани са социокултурном еволуцијом, а пре свега у питању су унилинеарне теорије попут социјалног дарвинизма и "научног" расизма, али и мултилинеарне теорије, као и неоеволуционизам, социобиологија, теорија двојаког наслеђивања, теорија модернизације, теорија постиндустријског друштва и друге.

Студијско-истраживачки рад: вежбе, панел дискусија, проблематизација одабраних тема и литературе.

Препоручена литература

Lopreato, J. (1984). *Human Nature & Biocultural Evolution*. Boston: Allen & Unwin.

Nolan, P. and G. Lenski (2009). *Human Societies: An Introduction to Macrosociology*, Eleventh Edition. Boulder and London: Paradigm Publishers.

Parsons, T. (1982). *On Institutions and Social Evolution: Selected Writings*. Edited by L. H. Mayhew. Chicago and London: The University of Chicago Press.

Sanderson, S. K. (1991). *Macrosociology: An Introduction to Human Societies*. Second Edition. New York: HarperCollins.

Sanderson, S. K. (2007). *Evolutionism and Its Critics: Deconstructing and Reconstructing an Evolutionary Interpretation of Human Society*. London: Paradigm Publishers.

Историјска социологија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Упознавање и овладавање методолошким и епистемолошким проблема историјског објашњења у друштвеним наукама; оспособљавање кандидата за разумевање и проучавање динамичне и развојне стране целине друштвених процеса; уочавање и анализирање услова под којим се друштвене целине мењају током времена.

Исход предмета

временско и упоредноисторијско проучавање друштвених целина, овладавање методолошким и теоријским оруђима за интердисциплинарно проучавање друштвених целина у њиховом постанку и развоју; способност за уочавање развојне и историјске димензије друштвених појава и друштвених процеса, уз развијање критичког мишљења у размехању друштвене стварности; продубљено самостално разумевање проблема садашњице.

Садржај предмета

Теоријска настава

Логичко-епистемолошки проблеми историјског објашњења у друштвеним наукама; дескриптивни, аналитички, монографски и упоредно-историјски приступ; објашњење и разумевање; историографија, телеологија и социологија; теоријски и методолошки проблеми сусретања социологије и историографије; разматрање појединих теоријских система и праваца из области историјске социологије.

Студијско-истраживачки рад - Самостално интерпретирање одабране литературе; писани семинарски радови.

Препоручена литература

- Smit, Denis (2001). *Uspon istorijske sociologije*, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2001.
- Skokpol, Teda (2003). «Istorijska mašta sociologije», U: Ljubiša Mitrović, Dragan Todorović, *Sociologija i istorija. Hrestomatija iz istorijske sociologije*, Niš: Prosveta.
- Бродел, Фернан (1992). *Списи о историји*, Београд: Српска књижевна задруга, 1992.
- Milenković, Pavle (2009). *Istorijska sociologija: sociološka hrestomatija*, Novi Sad: Mediterran Publishig.
- Миленковић, Павле (2004). *Школа Анала. Огледи о социолошкој историографији*, Нови Сад: STYLOS.
- Goldthorpe, John K. (1991). "The Uses of History in Sociology: Reflections on Some Recent Tendencies", *The British Journal of Sociology*, Vol. 42, No. 2 (june 1991).
- Kiser, Edgar, Hechter, Michael (1991). "The Role of General Theory in Comparative-Historical Sociology", *The American Journal of Sociology*, Vol. 97, No. 1 (Jul. 1991).
- Lloyd, Christopher (1991). "The Methodologies of Social History: A Critical Survey and Defence of Structurism", *History and Theory*, Vol. 30, No. 2 (May 1991).
- Mur, Barington (2000). *Društveni koreni diktature i demokratije*, Beograd: Filip Višnjić.

Савремени друштвени сукоби

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: претходно стечена знања из социологије на основним и дипломским академским студијама

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти на продубљен начин разумеју социолошке теорије друштвених сукоба, неке од врста савремених друштвених сукоба, као и покушаје њиховог решавања. Циљ је такође да се код студената даље развије специфичан социолошки начин мишљења, као и способност за самостално проучавање савремених друштвених сукоба.

Исход предмета

Студенти на продубљен начин разумевају социолошке теорије друштвених сукоба и савремене друштвене сукобе и у стању су да их самостално проучавају.

Садржај предмета

Предавања

Увод – Критика појединих теорија сукоба – Поређење теорија сукоба – Индустијски сукоб и арбитража – Индустијски сукоб и институције – Сукоби унутар менаџмента – Класни сукоби – Револуције – Етницитет и нација – Етнички сукоби – Етнички сукоби на тлу бивших социјалистичких друштава – Социологија рата – Међународни сукоби – Решавање сукоба – Функције савремених друштвених сукоба

Студијски истраживачки рад

У оквиру студијско-истраживачког рада студенти израђују мању студију о одабраном проблему, која може укључивати и креирање сопствене искуствене евиденције мањег обима.

Препоручена литература

Шљукић, С. (2011): *Мит као судбина*. Каирос, Сремски Карловци.

Šljukić, S.: (2009). „Kosovo Between Myths: History, Morality and Conflict“. Gavrilović D, Despotović Lj, Šljukić S.: *The Myths Works*. Novi Sad: Center for History, Democracy and Reconciliation, Faculty of European Legal and Political Studies Sremska Kamenica (pp 75-105).

Ramsbotham O, Woodhouse T, Miall H. (2007): *Contemporary Conflict Resolution*. Polity Press, Cambridge.

Микић С. (2006): *О рату*. Прометеј, Нови Сад.

Новаковић, Н. (2005). Штрајкови у Србији 2000-2005. *Социолошки преглед*. XXXIX: 309-325.

Williams, R.M. (2004). The Sociology of Ethnic Conflict. *Annual Review of Sociology*. Vol. XX: 44-79.

Шира литература: према потребама студијско-истраживачког рада студената.

Социологија моћи - знања

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: нема посебних услова

Циљ предмета:

Циљ предмета је савладавање социолошког концепта моћ/знање и савремених теорија моћи.

Исход предмета: исход предмета је упознавање студената са новом концепцијом моћи/знања као друштвеног феномена и њиховим узајамним, циркуларним односима.

Садржај предмета

Теоријска настава

Везе моћи и знања. Моћ и знање као друштвене категорије. Концепције моћи променљивог збира. Превладавање традиционалних схватања моћи и знања. Моћ/знање као флуидни феномен. Моћ/знање као друштвена константа. Фукоов концепт моћи/знања. Постфукоовска реакција и критике. Моћ/знање и друштвено искључивање. Моћ/знање и биоплитика.

Студијско-истраживачки рад

Самостално интерпретирање одабране литературе; писани семинарски радови.

Литература

Rabinow, P. (1984). *Foucault Reader*. New York: Pantheon Book.

Turner, B. S. (2008). *The Body and Society*. London: Sage.

Миленковић, П. и Маринковић, Д. (уред.). *Мишел Фуко: 1926–1984–2004*. Нови Сад: ВСА.

Фуко, М. (1997). *Надзирати и кажњавати*. Београд: Просвета.

Фуко, М. (2002). *Ненормални*. Нови Сад: Светови.

Фуко, М. (2005). *Рађање биополитике*. Нови Сад: Светови.

Фуко, М. (2006). *Воља за знањем*. Лозница: Карпос.

Фуко, М. (2009). *Рађање клинике*. Нови Сад: Mediterran Publishing.

Фуко, М. (2010). *Списи и разговори*. Београд: Федон.

Социологија града

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Дубинско упознавање са посебним проблемима утицаја процеса глобализације на настанак и развој нових облика урбане патологије. Израда аналитичке основе за разумевање светске праксе у изучавању истих или сличних проблема. Изградња аналитичког апарата за препознавање културног контекста који у процесу глобализације учествује у «друштвеној производњи» урбано-патолошких појава.

Исход предмета

Оспособљеност за социолошку анализу и социолошку синтезу посебних проблема окружења, оних који произилазе из растуће улоге глобализације.

Оспособљеност за креирање емпиријских истраживања о утицајима глобализације на процес прекомпозиције друштвених вредности у градским срединама.

Садржај предмета

Теоријска настава

Димензије утицаја процеса глобализације на настанак и развој нових институција у урбаним друштвима; Преображаји традиционалних облика друштвене морфологије; Квантитативне и квалитативне димензије преображаја социјална сегрегација и просторне диференцијације у условима процеса неконтролисане глобализације; Нове димензије урбане кризе као услови за прекомпозицију вредности; Динамика преображаји културно-генетичких особина урбаних друштава; Облици формирања урбано-патолошких појава: економски, технолошки, еколошки, политички, културни; Одрживи урбани развој и усмеравање (пред)услова за урбано-патолошке појаве.

Студијско-истраживачки рад

Појединачна интерпретација и дискусија актуелних текстова. Класификација текстова по принципу утицаја на научну, стручну и лаичку јавност. Анализа карактеристичних студија случаја.

Препоручена литература

1. Richard T. LeGates and F. Stout (2011), *The City Reader*, Routledge, New York
2. Jörg Dürschmidt (2001): *Everyday Lives in the Global City*, Routledge. New York.
3. Nancy Kleniewski, ed.(2005): *Cities and Society*, Blackwell Publishing, Oxford
4. Посебни, актуелни ридери за сваку тематску јединицу
5. Одабрани извори са Интернета

Социологија предузетништва

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: Поседовање основних општесоциолошких и знања из Социологије рада.

Циљ предмета: Да докторанти овладају теоријским знањима и методолошким поступцима, како би могли да критички мисле и да самостално проучавају структуралне и развојне проблеме модерних друштава који утичу на предузетничко пословање, као и на последице таквог начина рада на развој “људских ресурса” и уопште људских умећа, и на човеково самообликовање посредством рада.

Исход предмета: Оспособљеност докторанта за разумевање модерног предузетничког пословања и за његово целовито, социолошко, критичко истраживање и пропитивање. Та оспособљеност ће се изражавати: у способности да се прате постојећа достигнућа и да се развијају нове теоријско-методолошке могућности социолошког проучавања предузетништва; у експертској изузетности повезивања социолошке теоријско-методолошке визије са властитим истраживачким налазима и са достигнућима посебних наука; у развоју властитих умећа и вештина у сфери промовисања предузетништва у друштву, уз употребу одговарајућих информационо-комуникационих технологија; у сазнајном освешћавању предузетничког пословања и изградњи пословне етике; у професионалном комуницирању у домаћим и међународним оквирима и у доприносу развоју професионалне етике.

Садржај предмета

Теоријска настава: Социолошка истраживања предузетништва и, с њим у вези, менаџмента и маркетинга (посебно *Public Relations*-а); модернизација рада, техничко-технолошки развој и (само)обликовање човека посредством “игре интереса” на тржишту рада; предузетничко пословање и друштвено-економска моћ; утицај новолибералне идеологије на трансформацију организација рада; постсоцијалистичка (својинска) трансформација рада и глобализацијски утицаји; културне детерминанте предузетничког пословања и вредновање рада; специфично посредовање етно-националних особености у сфери предузетничких активности; родне особености предузетништва; предузетништво, “људски ресурси” и социокултурни капитал; социолошки погледи на будућност рада.

Студијско-истраживачки рад: Критичка анализа истраживања предузетништва у социологији и у посебним научним дисциплинама; анализа доприноса појединих социолога истраживању и објашњењу предузетништва; презентација методолошких замисли и поступака у социолошком приступу предузетништву и изградњи пословне етике.

Препоручена литература

1. Милошевић, Божо и др. (1994). *Предузетништво и социологија*. Н. Сад: Матица српска.
2. Милошевић, Божо (2004). *Умеће рада*. Нови Сад: Прометеј.
3. Милошевић, Божо (2013). *Организација рада у глобалној транзицији*. Београд: Просвета.
4. Болчић, Силвано (1994). *Тегобе прелаза у предузетничко друштво*. Београд: ИСИ Филоз. факултета.
5. Болчић, Силвано (2003). *Свет рада у трансформацији*. Београд: Плато.
6. Дрјахлов, Н.И. и др. (1997). *Социологија рада*. Никшић: Филозофски факултет.
7. Grint, Keith (2003). *The Sociology of Work*. Cambridge: Polity Press.
8. Drucker, P. (1991). *Inovacije i preduzetništvo*. Београд: Grmeč.

Социологија идеологије

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Основни циљ предмета Социологија идеологије је да упуту студент у постмарксистичке теорије идеологије и повезаност идеологије са другим облицима друштвене свести, друштвених пракси и знања.

Исход предмета

Основни исход предмета Социологија идеологије је оспособљавање студената за самостално промишљање о проблемима идеологије у савременој друштвеној науци као и самостално постављање и тестирање нових хипотеза о улози идеологије у савременом друштву.

Садржај предмета

Теоријска настава

Постмарксистичка схватања идеологије. Идеологија и дискурс. Идеологија и култура. Идеологија и политика. Идеологија и наука. Идеологија и светски капитализам. Идеологија и нови друштвени покрети. Проблем краја идеологије. Форме идеологије. Идеологија и технологије.

Студијски истраживачки рад

Самостално интерпретирање одабране литературе; писани семинарски радови.

Препоручена литература

Алтисер, Луј (2009). *Идеологија и државни идеолошки апарат*. Лозница: Карпос.

Blackburn, R. (edit.). (1972). *Ideology in Social Science*. Fontana.

Eagleton, T. (1994). *Ideology*. London and New York: Longman.

Gouldner, A. W. (1976). *The Dialectic of Ideology and Technology*. London: The MacMillan Press.

Hawkes, D. (1996). *Ideology*. London and New York: Routledge.

Ван Дик, Т (2006). *Идеологија: милтидисциплинарни приступ*. Загреб: Голден маркетинг.

Маринковић, Душан (2011). Идеологија, јавност и рођење "трећих места". *Социолошки преглед*, Vol. XLV. Бр. 1.

Маринковић, Душан (2013). *Нацрт за социологију идеологије*. Нови Сад: Mediterran Publishing.

Социологија свакодневице

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање са социолошким приступом изучавању свакодневице и њеног значаја, њених основних категорија и начина испољавања.

Исход предмета

Оспособљеност за аналитичко и критичко сагледавање односа свакодневице и друштвених и културних процеса и творевина, разумевање друштвеног положаја људи, уважавање различитости и развијање толеранције према другима и другачијем.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам свакодневног живота, теоријски спорови и различити приступи свакодневном животу; свакодневни живот и студије културе; историјска димензија свакодневног живота; модерност и свакодневни живот; потребе и свакодневни живот; свакодневни живот и свет рада; начин живота, стилови живота и људска свакодневица; свакодневни живот и слободно време, становање, потрошња, спорт; свакодневни живот у новом глобалном контексту; критика свакодневног живота.

Студијско-истраживачки рад

Проучавање прегледних и проблемских студија из социологије свакодневног живота, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним и културним последицама.

Препоручена литература

1. Коковић, Драган. *Пукотине културе*. Нови Сад: Прометеј, 2005.
2. Spasić, Ivana. *Sociologije svakodnevnog života*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2004.
3. Heler, Agnes. *Svakodnevni život*. Beograd: Nolit, 1978.
4. Čejni, Dejvid. *Životni stilovi*. Beograd: Clio, 2003.
5. Sulima, Roh. *Antropologija svakodnevica*. Beograd: XX vek, 2005.
6. Inglis, David. *Culture and Everyday Life*. London and New York: Routledge, 2005.

Социологија окружења

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов:

Циљ предмета

Дубинско упознавање са посебним проблемима утицаја процеса глобализације на квалитет живота који произилази из квалитета окружења. Израда аналитичке основе за разумевање светске праксе у изучавању истих или сличних проблема. Изградња аналитичког апарата за препознавање културног контекста који у процесу глобализације учествује у «друштвеној производњи» (проблема) окружења.

Исход предмета

Оспособљеност за социолошку анализу и социолошку синтезу посебних друштвених проблема окружења, оних који произилазе из растуће улоге глобализације.

Оспособљеност за креирање социолошких емпиријских истраживања о утицајима глобализације на процесе деградације и унапређења квалитета окружења.

Садржај предмета

Теоријска настава

Критичка анализа системских пројекција развоја друштва у светлу еколошке кризе; Динамичка природа утицаја окружења на друштвене науке и посебно социологију; Преображај еколошке у парадигму окружења; Нови облици друштвеног значаја природних ресурса у постиндустријском друштву; Социјални конструкционизам у процесу друштво-природа; Рефлективна модернизација; Бирографија, рационализација и окружење; Нове димензије потрошачког друштва и окружења; Преображај значења друштвених покрета у светлу ризичног друштва; Одрживи развој као политичка и културна парадигма; Значај и преображај глобалних институција на процесе управљања одрживом развојем.

Студијско-истраживачки рад

Појединачна интерпретација и дискусија актуелних текстова. Класификација текстова по принципу утицаја на научну, стручну и лаичку јавност. Анализа карактеристичних студија случаја.

Препоручена литература

1. King, Leslie and D:McCarthy (2009): *Environmental Sociology: From Analysis to Action*, Rowman & Littlefield Publishers, Lanham.
2. Gross, Matthias & Harald Heinrichs, eds. (2010): *Environmental Sociology: European Perspective and Interdisciplinary Challenges*, Springer, Leipzig.
3. White, Rob, ed. (2004): *Controversies in Environmental Sociology*, Cambridge University Press, Cambridge.
4. Посебни, актуелни ридери за сваку тематску јединицу
5. Одабрани извори са Интернета

Социологија мултиконфесионалности

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 10

Услов: ----

Циљ предмета:

уознавање са могућностима социолошког приступа религијском плурализму и новим религијским покретима; уознавање са научно-категоријалним апаратом, методама и техникама истраживања мултиконфесионалности; разумевање савремених религијских процеса и појава.

Исход предмета:

усвајање знања; овладавање научно-категоријалним апаратом, методама и техникама истраживања мултиконфесионалних подручја, савремених религијских процеса и појава; сагледавање религијског плурализма као могућег чиниоца хуманизације међуљудских односа; развијање верске толеранције и поштовања према вери и религиозности.

Садржај предмета:

Теоријска настава – проблеми социолошког одређења религијских организација и изучавања њиховог међусобног односа; проблеми истраживања мултиконфесионалних подручја; донети и ограничења метода и техника истраживања религиозности и конфесионалне дистанце; проблеми религијског плурализма, разноликости религијских потреба и искуства; компоненте, структура и функције религије и религијских институција и покрета у модерном друштву; савремене религијске појаве и процеси.

Студијски истраживачки рад – прикупљање одговарајуће грађе за дисертацију и њена научна обрада; проучавање прегледне литературе и проблемских студија о мултиконфесионалности и новим религијским покретима, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним последицама.

Препоручена литература:

Barker, A. (2004) *Novi religiozni pokreti*. Niš: Zograf.

Berger, Piter L. (2008). *Desekularizacija sveta*. Novi Sad: Mediterran Publishing.

Кубурић, З. (2008). *Религија, породица и млади*, ЦЕИР, Нови Сад и Београд: Чигоја штампа.

Кубурић, З. (2010). *Верске заједнице у Србији и верска дистанца*, Нови Сад: ЦЕИР.

Lakroa, M. (2001) *New Age – ideologija novog doba*. Beograd: Clio.

Мое, Christian (ed.) (2008). *Images of the Religious Other*. Novi Sad: CEIR, Kotor Network.

Vukomanović, M. (2001) *Sveto i mnoštvo – izazovi religijskog pluralizma*. Beograd: Čigoja.